
Zachraňme pomník Stanislava Vydry

Zachraňme pomník Stanislava Vydry

Stanislav Vydra (13. 11. 1741 – 3. 12. 1804) byl profesorem Univerzity Karlovy, děkanem filozofické fakulty a v závěru svého života dokonce i rektorem. Tento významný osvícenec, matematik a teolog našel místo svého posledního odpočinku na Olšanských hřbitovech v Praze. Jeho pomník je v současnosti v dezolátním stavu a nájem za hrobové místo není zaplacen.

Situaci se rozhodla změnit Matematicko-fyzikální fakulta UK, která spolu se společností Theatrum mundi – společnost pro umění, z. s., žádá širokou veřejnost o příspěvek na opravu pomníku Stanislava Vydry a o prostředky k zaplacení

dalšího nájmu jeho hrobového místa. Příspěť je možné prostřednictvím crowdfundingového portálu [HitHit](#). Cílem kampaně je během 44 dní shromáždit 85 000 Kč.

Příspěvky se pohybují v rozmezí od 100 do 5000 Kč, jako odměna je pro dárcce připraveno několik typů pozorností. Největším lákadlem je bezesporu nově připravovaná publikace o Stanislavu Vydrovi a komentovaná prohlídka Olšanských hřbitovů, která příspěvatele zavede k hrobům slavných fyziků, matematiků a astronomů. V nabídce je také soukromá komentovaná prohlídka nově otevřené rotundy sv. Václava v prostorách MFF UK na Malostranském náměstí. Hrob Stanislava Vydry se objevil na stránkách projektu Adopce hrobů, který uveřejnila Správa pražských hřbitovů, mezi místy posledního odpočinku významných vědců, spisovatelů a hudebníků. Stanislav Vydra má jakožto jedna z vůdčích osobností přelomu 18. a 19. století pro MFF UK zvláštní význam. Busta Stanislava Vydry, jež stojí ve třetím patře děkanátu fakulty (Ke Karlovu 3, Praha 2), byla roku 2015 prohlášena kulturní památkou. Její výjimečnost spočívá v tom, že jde o původní klasicistní, veřejně vystavenou sochu, která navzdory tehdejšímu zvyklostem oslavuje osobu neurozeného původu. To představovalo jednu z nejvyšších poct tehdejší společnosti. I vzhledem k těmto skutečnostem se fakulta rozhodla aktivně zapojit do získávání prostředků na opravu jeho hrobového místa.

Stanislav Vydra

13. 11. 1741 Hradec Králové – 3. 12. 1804 Praha

Stanislav Vydra vystudoval jezuitské gymnázium v Hradci Králové. Roku 1764 dokončil studium filozofie a začal se zabývat matematikou a fyzikou. Největší vliv měl na mladého studenta matematik, fyzik, astronom a příznivec osvícenství Joseph Stepling (1716–1778), který si jej později vybral za svého

asistenta.

Ve dvaceti pěti letech byl Vydra vysvěcen na kněze. Příliš horlivě ale projevoval své nadšení pro českou historii a jazyk a vlastenecké citění. Řád ho proto odsunul mimo Prahu. Steplingovou zásluhou se však Vydra roku 1772 do Prahy vrátil a získal místo univerzitního profesora elementární matematiky.

Po zrušení Tovaryšstva Ježíšova reskriptem Marie Terezie musela většina jezuitů opustit svá profesorská místa. Zůstat na univerzitě směli jen matematici Stanislav Vydra, Joseph Stepling a Jan Tesánek. Vydra se následně stal děkanem filozofické fakulty, na níž se v té době vyučovaly také přírodovědné obory, a roku 1800 se stal rektorem celé pražské univerzity.

Vydra se nezajímal jen o vědu, ale i o obrodu českého jazyka. Jako kněz kázal česky a stal se také mentorem řady studentů, které dnes známe jako zástupce první či druhé generace národního obrození. Namátkou můžeme uvést bratry spisovatele Jana (1776–1834) a Vojtěcha (1772–1844) Nejedlých, básníka Šebestiána Hněvkovského (1770–1847) či jazykovědce a překladatele Josefa Jungmanna (1773–1847). Spisovatel Alois Jirásek (1851–1930) Vydrovu postavu zachytil v románu *F. L. Věk*

Vydra měl v úmyslu napsat učebnici matematiky v češtině, což byl v té době velmi progresivní čin. Text však musel diktovat svým žákům, protože v roce 1803 zcela oslepl. Vydání se nedožil. Několik měsíců po sepsání díla zemřel po záchvatu mrtvice.